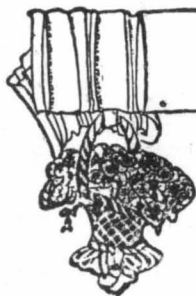

ΕΝΑ ΥΠΕΡΟΧΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

ΤΟΥ ΓΟΥΣΤΑΥΟΥ ΑΙΜΑΡ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΡΔΙΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
VIII
ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟ «ΒΕΡΝΤΕΓΚΡΙ»

Δυό ημέρες πέρασαν, απ' τὰ γεγονότα που άφηθήκαμε υπό προηγούμενο κεφάλαιο.

Θά άδηγήσουμε τώρα τους άναγνώστας μας στο άδυώτερο άπ' τὰ καταφύγια τής Μεγάλης Καρδιάς, στο άγίλιαιο «Βερντεγκρί», στο όποιο κατέφυγε πάντα—κάθε φορά που οι πολυπληθείς κίνδυνοι τής ζούγκλας και τής πάμπας τόν άπειλούσαν ένα μαζύ—άφροντας έρσημα και γυμνά άπό κάθε προμήθεια και έπίπλωσι τὰ πολλά άλλα προωρημένα του καταφύγιο, που ήσαν σπαρμένα στις άπέραντες έκείνες περιοχές.

Ήταν τέσσερες ή άρα, το άπόγευμα. Στο έσωτερικό του σπηλαίου έπικρατούσε σκοτάδι, το όποιο υόλιε φώτιζαν μερικά διαδιά άναμμένα. Σαράντα περίπου κυνηγοί και Κομάγγιι πολεμιστά ήσαν εαπλωμένοι γύρω άπό μιá μεγάλη φωτιά κι έπάνω σε παγύμαλλα δέρματα άνθρωπίνων. Άλλοι κοιμόντοσαν, άλλοι κάπνιζαν σιωπηλοί, κι άλλοι καθόριζαν τὰ όπλα τους.

Άίγο παρήμερα, και κοντά σε μιá γωνιά του σπηλαίου, τρία «αζάνια, κρεμασμένα με σύμμα έπάνω από Ισαρίθιμες φωτίες, έβραζαν με πρόσγαρο θουπιτό. Στο κοιλιαστό νερό τους άνεθοκατέβαιναν τεράστια κοματάκια κυνηγιού, που έπρόκειτο ν' άποτελέσουν το δείπνο των πολεμιστών. εκσοσπίζοντας στην άτμόσφαιρα τους άγνους τής άρεχτικής ευωδιάς των.

Στήν είσοδο του σπηλαίου, δυό σκοποί άγρυπνοι—ένας κυνηγός κι' ένας Κομάγγιι—έξερευνούσαν με προσεγτικό μάτι την κατάφυτη κατηφοριά, που γαρόταν κάτω από τ' ούγκλα.

Κιá τέλος, στο θάθος του σπηλαίου αυτό—το όποιο όπως ααντεύουμε είνε το καταφύγιο τής Μεγάλης Καρδιάς, το άπρόκτο και και καλοκρυμμένο «Βερντεγκρί»,—όπιοιγε ένα άλλο διαιερίσμα, έπίσης μεγάλο σαν άβουσα—όπως ήταν το προηγούμενο που είδαμε, μα άπ' το όποιο γαρίζονταν με μιá μεγάλη και παγειά κορτίνα από δένδιαστα θουβαλιών. Γύρω άπό μιá καλή φωτιά, άναμμένη στη μέση του διαμερίσματος αυτού, καθόγυονταν σε μαλακές φάβες ένας νέμος με έννονητική συσσωμακία και δυό νουαίκες, και σινουκοβέντιασαν. Στήν είσοδο, εκεί κοντά στη δερμάτινη κορτίνα, έναι άλλο κτιθασό παλληκάρι με τὰ γέρινα σταυρωμένα και με τήν ήπια στο στόμα, κάμνιζε και περπατούσε σιωπηλός, φρουρώντας την είσοδο.

Ο γέρος ήταν ο μαυροάλ Εύσεθίος. Ή δυό γυναικές μαζύ του ήσαν ή δόνα Ζεσουίτα κι' ή δόνα Λούθ. Κι' ο νεαρός φρουρός τους ήταν το Μαύρο Ζαρκάκι.

Ή Μινιάλι Καρδιά, ή Νεχού-Νοιτάχ κι' ο Άνιογτόκαρθος έλειπαν άπ' το σπήλαιο.

Ή συζήτηση τόν δυό γυναικών, ή όποια άλληλοκαταζώντοσαν συγχρονως με άπειρη στοργή και σπουδή έαπθεία, ραυόταν νά ένδιαφέρη έξαιρετικά τόν Εύσεθίο. «Έστριβε διαρκώς ταγάρια, τυλίγοντας τόν καπνό σε ψιλά φύλλα καλαμποκιού, τὰ άναβε, ρουφούσε με ψιπα τόν καπνό του, μα τάλι τὰ πετούσε μισοκαπνισμένα, γιατί άπ' την άπορρόφησή του στην κουβέντα τ' άσινε να σήνουν.

—Ω! ελπε σε μιá στιγμή ή δόνα Ζεσουίτα, αμίγνοντας με κοτάνυφι τὰ χέρια της και διακόπτοντας τή διήγισι της δόνα Λούθ. Άπό όσα θαυαστά μαζύ λές, έλέπε τή Θεία Πρόνοια νά σε προσορταίη άλοφάνεσα.. Πλύτωση, κήρη μου, άπό κινδύνους τρουερούς!

—Δοξασμένε τ' έννοιά Του! ελπε κι' ο μαυροάλ, κάνοντας τόν σταυρό του. Σε πόσες κρίσιμες περιπτώσεις δέν σήνικε ο μόνος λωυτήρας μας!.. Έτσι δέν είνε, ιαλή τή μου κυρία;

Ή δόνα Ζεσουίτα σταυροκοπήθηκε ευλάθικα, άπαντώντας έτσι στην έρώτησι του πιστού ύπηρέτη της, κι' έπειτα στράφηκε πάλι πρós τή δόνα Λούθ. Μά το μέτωπό της ήταν, για πρώτη φορά τώρα, οκτειναιασμένο άπό κάποια κρυφή σκέψη. Κάτι ήθελε νά ρωτήση, αλλά τὰ λόγια φαίνονται τής έκαίγαν τὰ χεί-

λη και δίσταζε νά τὰ ξεστομίση. Έπιτέλους έκανε τήν άπόφασι, και με φωνή τρεμάμενη, ελπε:

—Με πολύ μεγάλο ένδιαφέρον, ακρούλα μου, άκουσα αυτά που μου ελπες... Ή ψυχή μου χάρηκε για όσα γαρούμενα τής ζωής σου μου άφηγήθηκες, και συμπόνεσε ειλικρινώς για όσα θλιβερά σου έχουν συμβή... Μά..

Μισή στιγμής διαταγμό; μεσολάθση. Κι' έπειτα ή δόνα Ζεσουίτα με άγωνιώδη λαχάρτα σαν μάτια της, πρόσθεσε:

—...Μά σ' έλο το διάστημα των δυό μηνών αυτών, που γυρίζετε στις πάμπες, δέν σούκαν καμιά νύξι ή θεός σου ή στρατηγός, για τόν σκοπό των έρευιών του;

—Καμιά άπολύτως, σεσαστή μου κυρία! άποκρίθηκε με πεποίθησι ή σενορίτα Λούθ.

—Ή, τουλάχιστον, δέν μέποσες έσύ, κήρη μου, ν' άτιληθήθης τίποτε, ελπε άπό κανέναν λόγο του, ελπε άπό κανένα διάθεμα του;

—Τ' ποτε!... Ξανάθε ή σενορίτα. Τίποτε δέν άφησε ο θεός μου, νά φαη άπ' τους μυστικούς σκοπούς του... Μυστήριο θαθύ τους σκεπάζει, για μένα τουλάχιστον!

—Άλλόκοτο! μουρμούρισε ή δόνα Ζεσουίτα με μικρή άπογοήτευσι.

—Πραγματικά παράενο! επανέλαθε κι' ο μαυροάλ Εύσεθίος, έπιμένοντας μηχανικά νά ρουφήξη καπνό άπ' το σθηστό του ταγάρου.

—Μά έπιτέλους, σε τί καταγινόντα ακριβώς ο θεός σου, άπό τότε που γυρίζε σ' αυτές τες έρημιές; ρώτησε και πάλι ή μητέρα τής Μεγάλης Καρδιάς, με μιá στεργή έλπίδα. Συγχώρησε με, κήρη μου, όμολογώ ότι αυτές ή έρωτήσεις μου θα σε πασαξε-έσουν ίσως... Μά σου όρκίζομαι ότι δέν με πασαινεί ήδία-κρητι περιέργεια... Άργότερα, πρώτα ο Θεός, θα με καταλάβη καλύτερα και θα πεισθή, ότι το ζωσό μου ένδιαφέρου για όσα με άναγκάζει σ' αυτή τή στάσι μου!..

Ή δόνα Λούθ, γεμάτη στοργή, ειλπασε το γέρι της δόνας Ζεσουίτας. Έπειτα, γαμψόφωνα και σαν νά ζυγίζε καλά τὰ λόγια της, άποκρίθηκε:

—Δέν άμφοιάλλο, σεσαστή μου κυρία, για τὰ καλά άσθήματά σας και σάς έννομιονό γι' αυτά... Ο θεός μου, άπό τότε που ήρθαμε στις πάμπες, ένιπε πιο σκυθρωπός άπό άλλοτε... Έπι δλόκληρη την ήμέρα έλειπε άπ' τις κατασκηνώσεις μας, έπίτητοσε τή συντροφιά των διαδόων κυνηγών, τους έστερε παρόμεσα και ρυζήτομε μαζύ τους έπί πολλές ώρες, ζητώντας τους. Κύριος υλθε, τί πληροφορίες...

—Θυμάσαι άραγε, παιδί μου, άπάνω σε τί τους ρωτούσε; —Ντρέπομαι νά το όμολογήσω, κυρία μου, μα σάς θεσάω, ότι δέν έέρω... Νά, δέν έβινα και τόση σημασισι στο πράγμα... Πίστευα ότι δέν με ένδιέφερε καθόλου... Άκούστη ύπαρξις καθός ήμου, άνήξηση άπό κόσμο κι' έπιπολιάν, περιορίζοντο στο νά θαυμάζω τὰ μεγαλοσρητή τοπειά, άπ' τὰ όποια περνούσαμε, γωίος νά δίνω σημασισι σ' αυτές τες λεπτομέρες... Δέν τις γωροόσε το άπλό μασλό μου!

—Πολύ σωστά, άναπημένο μου παιδί! παραδέχτηκε στεναζώντας ή δόνα Ζεσουίτα. Άς μη σε κουράζω πειά με αυτές σου τις έρωτήσεις, ή όποιες κρύβουν την ελτύχα μου ή τή δυστυχία μου μέσα τους... Αυτό που έβλω να μάθω, θα το πληροφορηθώ ίσως άργότερα και με διαπορητικο τρόπο!

Στὰ αινιγματικά λόγια τής δόνας Ζεσουίτας ύπήρχε όσις μελαγχολία και ζωήρη συγγόνος φλόγα μυστικής έλπίδας. Έσκυψε έπειτα, ειλπασε στοργικά τή δόνα Λούθ στο άγνό τής μέτωπο κι' ελπε:

—Άλήθεια, με τις συζήτήσεις μας ελεγάσαμε νά μιλήσουμε και για τ' λατρευτό μας παιδί... Τόν Ραφαέλ μου... Άπ' το ποσί που έφυγε, δέν γύρισε άκόμη... Κι' δίως έπρεπε νά γυρίσει πειά, Ή ώρα είνε περασμένη.

Ή δόνα Λούθ ώρηξας ελαφρά άπ' τήν ταργη της, στο άπότομο άκουσμα του όνόματος του άγαπημένου της και ψιθύρισε:

—Θεέ μου, ναί!.. Άρκει νά μη τοθ

συνέθη τίποτε!

—'Ενδιαφέρεσαι λοιπόν γι' αυτόν; ρώτησε ή δόνα Ζεσουίτα με αγαθό και ποιηρό μαζί χαμόγελο.

Ζωήρο κόκκινο χρώμα έθεσε τά μάγουλα της κοπέλλας. Και με άυποκρίτη συγκίνηση, είπε:

—'Ω, κυρία!... Μπορεί νά μήν ενδιαφερώμαι με όλη μου την ψυχή, ύστερα από τόσες ύπηρεσίες που μάς προσέφερε;... Κι' είμαι θεασιά, ότi και στό μέλλον θά μάς φανή ένας πολύτιμος ευεργέτης!

—Ναι, ό γυιός μου σου ύποσχέθηκε, μικρούλα μου, ότι θά λυτρώση τόν βείο σου άπ' τά χέρια τών κακούργων... 'Ασφαλώς έά μεταχειρισθί κάθε μέσον, γιά νά έκπληρώση τήν ύπόσχεσί του.

—Δέν άμφιβάλλω καθόλου, κυρία! Έκανε με άφελή έθουσιασμό ή δόνα Λούθ. Πόσο είνε ευγενικός ό γυιός σας, και τόσο τριαρισμένο τό όνομά του: Μεγάλη Καρδιά, πραγματικώς!

Η δόνα Ζεσουίτα κι' ό Εύσεβιος, εύτυχιόμειοι άπ' τούς έπαινους της νεαρής άριστοκράτιδος γιά τόν άγαπημένο τους Ραφαήλ, άλλάσαν ένα κρυφό γέμισμο μεταξύ τους και τήν κούταξαν με χαμόγελο ζωηρής στοργής και συμπάθειας.

Η δόνα Λούθ πάλι, κατάθεε τή μουσική τους συνένεθι, πρόσεξε τό συμπαιθικό τους χαμόγελο, κι' ενώ ήταν έτοιμη νά πη κι' άλλα έθουσιαστικά λόγια γιά τόν άγαπημένο της—λόγια που ήσαν σάν άσυγκράτητο έχειλιόμα των άσθημάτων της καρδιάς της—συγκρατήθηκε συγχίσιμη. Η παρθετική ύτροπή της τήν έκανε καταπόρφυρη και τό θελκτικό κεφάλι της έσκυψε κάτω με άμηνάγια.

Η έμπειρη ματιά της δόνας Ζεσουίτας είνε ύποπτευθί με θεαδιότητα τό τρυφερό μουσικό της νόσο. Η υπηρική ψυχή της άναγάλλασε. 'Ετίασε τό χέρι της δόνας Λούθ, τόσρισε στις παλάμες της, τό χάιδεψε και ψιθύρισε:

—Μπορείς νά πής κι' άλλα καλά λόγια άγαπημένη μου κόρη... 'Ακούοντας νά μιλάς έτσι γιά τόν Ραφαήλ μου, καμαρώνω και νοιώθω άνέκφραστη χαρά...

Και μελανογολικά τώρα, πió χαμηλόφωνα, σάν νά μιλάσε με τόν έαυτό της, πρόσεθε:

—'Ω, είνε μιά μεγάλη κι' ευγενική ψυχή, ό γυιός μου!... Σάν όλες τίς έκλεκτές φύσεις, τυραννίται κι' αυτός τώρα, σέ μιά ζωή πολύ καλύτερη της πραγματικής κοινωνικής θέσεώς του... 'Υπομνη, όμως... 'Ο θεός που τόν δοκιμάζει έτσι, είνε μεγάλος... Θά ρβή μιά ήμέρα, που ό Ραφαήλ μου θά δικαιωθί και θ' άνεθί πάσα πολύ ψηλά!

—'Όσοτε είνε δυστυχής λοιπόν; μοιρημούσις δειλά ή νέα.

Η δόνα Ζεσουίτα διάσασε. 'Υστερα είνε μελανογολικά και με κάποια άδορία:

—Ποίς μπορεί, κόρη μου, νά καυχήθί σ' αυτόν τόν κόσμο ότι είνε εύτυχής;... 'Ο καθένας μας έχει τίς πίκρες του και τά θάσανά του και πρέπει νά τά ύπομείνι καρτερικά γιά τίς είνε θεόσταλα... 'Ο Παντοδύναμος, θλίπει, ξέρει τήν άντοχή του κάθε πλάσματός του και άνάλγοι με αυτήν υιοείας στον καθένα με τό σοφίο τόν πικριών και τών δοκιμασιών μας, έδω στό γήϊνη ζωή...

Διακόπηκε ή ασθεαία κυρία κι' έστρεψε ζωηρά τό γκριζόμαλλο κεφάλι της πός τήν είσοδο τού σπηλαίου. Μιά κίνσις είνε παρατηρήθί εκεί, θέρους πολλών άνθρώπων που έστασαν στό πρώτο διαμερίσμα είνε άκουσθί και τό Μαύρο Σκακάδι άνασχοκόνοντας τήν κουστίνα—που γούισε τά δυό διαμερίσματα—έρριξε μιά ματιά πρός τά κεί και ξεφώνισσε:

—'Ο γυιός σας ήρθε, κυρία!

—Σ' εύχαριστώ, φίλε μου! Έκανε με άνακούφισι ή δόνα Ζεσουίτα.

'Ηταν πραγματικώς ή Μεγάλη Καρδιά, και τόν συνώδεον ό Νεγού-Νουτάχ, ό 'Ανοιτόκαρος, και μιά πολυπληθής όμάς άπό κυνηγούς κι' 'Ερυθροδέρμους.

Μόλις μπήκε στό σπήλαιο, ή ποσότη του δουλειά ήταν νά τραθή πός τό διαμερίσμα τού θάθους, όπου θρισκόταν ή υπέρα του. 'Εσκυψε, τή φίλησε με λατρεία στό μέτωπό της, και στέφοντας ύστερα τό λέντειο κεφάλι του πός τήν κατασυγγιμένη και θουθή δόνα Λούθ, τήν γαίρησε με κάποια άδυναμία άσυνήθιστη τόν χαρακτήρα του, και τήν όποία ή μητέρα του πρόσεξε άμέσως.

Η νέα του άνταπόδωσε τόν χαιρετισμό του με τήν ίδια άμηνάγια.

—Λοιπόν; Έκανε πόνάργα ή Μεγάλη Καρδιά, θέλοντας νά διαλώση τή δυσκολία της στιγμής εκείνης. Πλήξατε πολύ κατά τήν άπουσία μου, ευγενικές μου φυλακισμένες;... 'Εσείς ποπάνταν, σενστονά, που μέναι ως τώρα σέ μεγαλοπρεπή μέναρα, συγχωρήστε μου τόν άναγκατικό περιορισμό ρας σ' αυτό τό άγριο σπήλαιο... Είνε, ξέρετε, ή πió άνετη άπ' τίς κατοικίες μου!...

Η δόνα Λούθ τόλμησε και τόν κούταξε κατάματα. Και με άρχοντική άξιοπρέπεια, τού είνε:

—Κοντά στή μητέρα εκείνου, ό όποιος μου έσωσε τή ζωή, κύριε, νομίζω τόν έαυτό μου γκαεσταχτημένο με άνάεκτορα, όποια δήποτε και νά είνε ή κατοικία της!

—Είστε πολύ καλή και πολύ ευγενική, σενορίτα! τραύισε με συγκίνησι ό κυνηγός. Τά άφραία λόγια σας με καταπόρφυρώνουν!...

Στιγμές άμοιβαίας σιωπής μεσολάβησαν. Η κατάστασης γινόνταν δύσκολη γιά τούς δυό συγχίσιμους νέους. Εύτυχώς, ή δόνα Ζεσουίτα, άληθινή πριγκήπισσα και στήν καταγωγή και σούς τρόπους, άντελήθη τό πράγμα έγκάριος, Μεσαοβδόντας τότε με άπερίγραπτη λεπτότητα, γιά νά στρέψι σε άλλη κατεύθυνσι τή συνδιάλεξι, είνε:

—Λοιπόν, Ραφαήλ μου;... Τι έκανες στό διάστημα που μάς έλειψες;... 'Εχεις έποτε καλά νέα νά μάς άναγγείλεις;... Η μικρούλα μας θασοαίνεται άπ' τήν άγωνία, γιά τήν τύχη τού θείου της.

—Νοιώθω τήν άγωνία της σενορίτας, ύποκρίθηκε ή Μεγάλη Καρδιά, κι' έλιπίσω σέ λίγες μέρες νά τήν καθησούσασ... Σήμερα, δέν κατώρθωσα, δυστυχώς, και σπουδαία πράγματα... Τά ίγνη τών ληστών δέν θρεθήκαν άκόμη, άλλα με τά μέτρα που έλαβα δέν θ' άργήσω νά τά άνακαλύψω... 'Ω, κάτι τό σατανικό έθουμ μηχανευθί γιά νά κρατήσουν κρυφά τό κατασούγιο τους... Θά τασκίκα με τίς γροθίες τό κεφάλι μου από λύσσα, άν δέν ξετρύπωνα χωμένον σέ μιά λόχημ τόν αγαθό εκείνον γιατρό, άπ' τόν όποιο έμαθα κάτι σπουδαίες πληροφορίες... Χάρις σ' αυτές, κατώρθωσα νά συλλάβω ένα ύποπτο ύποκειμένο, τό όποιο ώδήγησα εδώ δειμένο γιά νά τό άνακρίνω...

—Κι' ό γιατρός; δέικομε με γαρά ή δόνα Λούθ. Πού τόν θρήκατε τόν αγαθό κι' άφελή δόκτορά μας;

Σύμφωνα με τήν άξέπεινη συνήθειά του, σενορίτα, θοτάνιζε τρυπωμένος σέ μιά λόχημ; είνε χαμογελαστός ό νέος. Καθόλου δέν τόν ένοιαζε γιά τήν οικήρη κατάσταση τών ένδυμάτων του και γιά τήν άφανιστική κούρασι του, συνείπεις όλα αυτά τών δραματικών γεγοιότων; τών τελευταίων ήμερών!

—'Όσοτε νά λοιπόν, που γάρσι στό μάζεμα με τόν χορτακίον, υπεράσατε νά φθάσει και σ' ένα καλό αποτέλεσμα; είνε πρόσχα ή δόνα Λούθ. Κι' ύστερα είνε υμνέσαστε τόσο πολύ τόν άγριο δόκτορα γιά τήν άβία μονομασία του!

—Συμφωνώ, σενορίτα, τή δέικομε μ' ένα χαμόγελο ή Μεγάλη Καρδιά, ότι τό κάθε τί είνε καλό κι' όφέλιμο. Έτω και τό νά μαζέψι κανένας λουλουδάκια... Μά κάθε πράγμα πρέπει νά γίνεταί με τόν καιρό του, κι' ό καυμένος ό δόκτωρ—ας τό παραδεχθούμε—διάλεγε τίς πió άκατάλληλες ώρες γι' αυτή τήν άσολία του! Και τώρα, μητέρα μου, κι' έσείς, σενορίτα, έπιτρέψτε μου νά άποσυρθώ! συνέχισι ή Μεγάλη Καρδιά. 'Ο άνδρος που με συνώδεον, είνε από χθές θεοηνητικό και με περιμένον γιά νά φάμε!

'Υποκλήθηκε κατόπιν και θγήκε στό πρώτο διαμερίσμα τού σπηλαίου. Τά καζάνια με τό άσθονο κι' όρεχτικό φαγητό τους, άποσούθηκαν άπ' τή φωτιά. Οι πολυπληθείς Λευκοί κυνηγοί κι' οι 'Ερυθροδέρμοι πολεμιστάι τού Νεγού-Νουτάχ, άδελφωμένοι και καθισμένοι σέ μικρές—μικρές παρές, έπάνω σέ δέριμα ή σέ σαρούς φύλλον, ριχτήκαν με θουλιμία σούς δγκους εκείνου τών μαγειρευμένων κρεάτων. Μόνον ή δυό γυναικές σερβιρίστηκαν στό ιδίωτερο διαμερίσμα τους άπ' τόν πιστό και γρηλάτο μαυοράλι, ό όποιος έκτελούσε τά χρέη τού «μαύρο τ' ότέλι», με άξιοπρέπεια και προσοχή, άντάξεις καλύτερων περιστάσεων.

Ό συλληθές άπ' τή Μεγάλη Καρδιά ύποπιος, είνε παραδοθη έντωμαεζύ στό δώο ραμαλέους κυνηγούς, ώπισμύθησε ως τά δόντια, γιά νά έπιτηρήτα προσεχτικά μέγους ότου φθάσι ή στιγμή νά τόν άνακρίνον. 'Όστόσο, ό αιχμάλωτος αυτός όυτε καν σκεπτόταν νά δραπέτευσι, κι' όυτε φαινόνται ν' άποσυχί καθόλου γιά τί μέλλουσα τύχη του. 'Ισα-ίσα ήταν γαλήνιος, άπαθής, και καταπόρφυρος με άρκετή όρεξι τά φαγητά που τού πρόσέφεραν.

Όταν άπόφασαν όλοι, ό Νεγού-Νουτάχ κι' ή Μεγάλη Καρδιά άποσούθηκαν σέ μιά γωνιά τού σπηλαίου και ώιλησαν άρκετή ώρα άναμεταξύ τους χαμηλόφωνα. 'Επειτα διάετασαν νά δηγηθί μπροστά τους ό αιχμάλωτος.

Δέν τόν είχον πολυποσέσει ως τώρα κι' οι δυό τους. Μά μόλις εκείνος στάθηκε όδοθς κι' άγέλωτος, και τούς κούταξε στό μάτια με μοχηρό και ασρακαστικό μαζί χαμόγελο στις γωνίες τών γυλιών του, δέν υπόδεσαν νά συγκρατήσουν τό ξεφωνητό της άπερίγραπτης καταπλήξέως ταν:

—'Α, ό κατεπία-Ουακτέγιο! μουρμούρισε ή Μεγάλη Καρδιά.

—'Οασαχ! 'Εκείνος που Σκοταίνε! μούγκρισε ό Νεγού-Νουτάχ.

—'Ο ίδιος κύριόι μου! άποκρίθηκε με άγέρωχη είνεωνία ό ληστάρχος. 'Ετοιμος και πρόθυμος νά σας άπανήσω, σέ ότι με ρωτήσατε!...

IX

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ

'Ηταν άνήκουστο αυτό τό θράσος τού ληστάρχου, ύστερα άπ'

τά αίματόβρεχτα κατορθωμάτα του, να ρθί και να πέση μέσα στα χέρια των άποδόντων έχθρών του σχεδόν στά τυφλά, και να συλλληφθῆ ἀπὸ αὐτοῦ χωρίς τὴν παραμικρὴ ἀντίσταση.

Καμιά λογικὴ ἐξήγησι δὲν δικαιολογεῖ τὸ παράτολμο αὐτὸ διάθεμα τοῦ θηριώδους Οὐακτέγχο, καὶ τόσο οἱ κυνηγοὶ ὅσο κ' οἱ Ἐρυθρόδερμοι ἀλληλοκυτταζόντουσαν καταπληκτικοί.

Ἡ σωτὴν πλανήσαν ἀκόμη θαρεαί, ἐπάνω στὰ πρόσωπα τῆς ἐνδιαφερούσης ἐκείνης σκηνῆς. Σιγά-σιγά ὅμως, τὸ πρῶτο θάμνωμα τους ἐσθῆνη, ψυχραιμότερες ἀσκέεισι ἀναδυσόντουσαν μέσα στὰ κεφάλια τους, καὶ σὰ τελευταία, ἡ Μεγάλῃ Καρδιά, σκύθοντας στὸ ἀπὸ τὸ Κομάγγη φυλάργου, ψιθύρισε σιγαλά:

— Προσοχὴ στὰ λόγια μας, Ἀητοκέφαλε... Μὴ μιλάς ἐγώ, κ' ἄρσῃ με νὰ χειρισθῶ ἐγὼ τὸ ζήτημα... Ὑποφιάζομαι παγίδα, σημεῖν τεχνικά ἀπ' τὸν διαβολάνθρωπο αὐτὸν!

Ὁ Νεγού-Νουτάχ κούνησε τὸ κεφάλι του σὲ σημείο συγκαταθέσεως. Ἡ τελευταία φράσι τῆς Μεγάλῃς Καρδίας συμφωνοῦσε ἀλλόκοτα, τόσο μετὰ τὴν δικὴν του ὑπόψιν, ὅσο καὶ μετὰ τὴν ὑπόψιν ἄλλων τῶν ἄλλων.

Ὁ Οὐακτέγχο, σωτὴν πληγῆ τῆς πάμπας ἐπὶ τόσα χρόνια, ἦταν μιστὸς κ' ἀπ' τοὺς Λευκοὺς κ' ἀπ' τοὺς Ἐρυθρόδερμους. Τὰ θηριώδη κακουργήματα του κ' ἡ αἰματοβαμμένες ληστείες κ' ἀρπάγες του εἰς θῆρος τοῦ κάθε κατοικοῦ τῆς πάμπας—ἀνεξαρτήτως φύλης, ἡλικίας ἢ θρησκείας—τὸν ἔχαν καταστήσει φόβητρο γιὰ ὅλους, κ' ὅλοι τὸν ἀπεχθανόντουσαν σὸν ἴδιο θάσμα.

Καὶ τώρα; Πῶς ἔπεσε στὰ χέρια τῶν έχθρῶν του, τόσο εὐκόλα;

Δὲν γελᾶσθηκε ἡ Μεγάλῃ Καρδιά στὴν ὑπόψιν της. Ἄν πιάσθηκε τόσο εὐκόλα αἰχμάλωτος ὁ Οὐακτέγχο, θῆλῃ σ' ε καὶ πίστακε... Ἀσφαλῶς κάποιο σπουδαῖο συμφέρον τὸν παρακίνησε νὰ ἐνεργήσῃ ἔτσι... Ἀφοῦ πρῶτα, ἐννοεῖται, ἐξασφάλισε τὴν ὑμορρία του καὶ τοὺς αἰχμάλωτους του σὲ ἴγυρο λημέρι... Τόσο σίγουρο μάλιστα, ὥστε κ' οἱ ἴδιοι οἱ Κομάγγαι τοῦ Νεγού-Νουτάχ, οἱ φημισμένοι σὲ ὅλην τὴν Ἀμερικὴ γιὰ τὴν ἰχνηλατικὴ τους δεξιότητα, δὲν ἔχαν κατορθώσει νὰ τὸ ἀνακαλύψουν ἀκόμη!

—Κόριε, τοῦ εἶπε ἐπιτέλους ἡ Μεγάλῃ Καρδιά, εἶνε φανερό ὅτι μόνος σας ἤρθατε καὶ πέσατε στὰ γέφια μας... Τὸ ἀνιγμωτικό αὐτὸ διάθεμα σας, με ἀναγκάζει νὰ σὰς ἀπευθύνω μερικὴς ἐρωτήσεις, στὴς ὁποῖες σὰς παρακαλῶ νὰ μοῦ ἀπαντήσετε!

Χαιμόγελο ἀνεξήγητης ἐκφράσεως πλανήθηκε στὰ ὄχρα καὶ λεπτὰ χεῖλη τοῦ ληστάρχου.

—Ὅχι μόνον θ' ἀπαντήσω στὴς ἐρωτήσεις σας, ἀποκρίθηκε με ἀτάραχη καὶ καλὰ τονισμένη φωνῇ, ἀλλὰ μόνος μου, ἀν' μοῦ τὸ ἐπιτρέπεται, θὰ προλάβω τὴς ἐρωτήσεις σας καὶ θὰ ἐξηγηθῶ με κάθε λεπτομέρεια!

Ψιθύρος ἐκπληξέως ἀκούστηκε στὴς πυκνὴς τάξεις τῶν ἄλλων κυνηγῶν, οἱ ὅποιοι ἐντωμεταῦθ ἔχαν πλησιάζει σιγά-σιγά κ' ἄκουγαν με προσοχῇ. Ὅλοι ἐνοιῶσαν ὅτι κάτι τὸ ἀλλόκοτο θὰ γεννοῦσε ἡ ἀσυνήθη ἐκείνη σκηνὴ καὶ τὴν παρακολουθοῦσαν με ζωηρότατο ἐνδιαφέρον.

—Σὰς ἀκοῦμε, κύριε!... εἶπε ψυχρὰ ἡ Μεγάλῃ Καρδιά.

Ὁ Οὐακτέγχο ὑποκλίθηκε, ἀφηγήθηκε με παρακτικὴ φωνῇ κ' ἄφθονο χιούμορ ὅλα τὰ γνωστά μας γεγονότα τῆς δράσεως του ὡς τὴν στιγμή τῆς σφαγῆς τῶν Μεξικανῶν σὸ στωατόπεδό τους, κ' ἔπειτα καταλήγοντας πρόσθεσε:

—Καθὼς ἐλέητε, κύριε, καὶ θάλαγα «κύριοι σχεδὸν συνάδελφοι», ἀν δὲν ἦμιον θέθαιος ὅτι θὰ σὰς κακοφάνονταν αὐτὸς ὁ τιμητικὸς τίτλος, ἄλλως ἦταν ὁ σκοπὸς τῶν προσπαθειῶν μου. Δὲν ἤθελα νὰ ληστέω τους Μεξικανούς, ἀλλὰ ν' ἀρπάξω τὴν σενορία τοῦ Λουθ... Τὴν λάρπαρα σὸν τρέλλος ἀν' τὸ Μεξικὸ ἀκόμη, παρακολούθησα θῆμα με θῆμα τὴ συνοδεία της στὴς πάπες, καὶ μετὰ τὴ συνεργασία ἀφωσιωμένων ὁπαδῶν μου κατάρθωσα ἐπιτέλους νὰ φτάσω σὸ σκοπὸ μου!

—Ὅχι δὴ! Διεκόμω τὸτε σαρκαστικά κ' ἀσυγκράτητος ὁ Νεγού-Νουτάχ. Ἰσα-ἰσα, μοῦ φαίνεται πὸς ἀντὶ νὰ πέση ἡ σενορίτσα στὰ χέρια τοῦ χλωμοῦ ἀδελφοῦ μας, ἔπεσε αὐτὸς στὰ δικὰ μας!...

—Σὰς φαίνεται, εἶπατε; εἶπε με χαιμόγελο ἀτάραχο ὁ ληστάρχος. Γελεῖστε τότε, γιὰτὶ δὲν ἔβαν ἀκόμη τὰ γεγονότα τὴν τελευταία λέξι τους!

Ἡ Μεγάλῃ Καρδιά, ἡ ὅσα ἀδάκρυμα με κρυφὴ λύσσα τὰ χεῖλη τὴν τόση ὥρα—καθὼς ἄκουγε τὰ ἀγρία σχέδια τοῦ κακούργου γιὰ τὴν ἀγαπημένη του—δὲν ἔμπερε πειὰ νὰ κρατηθῇ. Λοξοβλέποντας αὐτοῖρα τὸν Οὐακτέγχο, τὸν δέικε με λέγοντας του με τραχύτητα:

—Μιλᾶτε ἀνάμεσα σὸς ἑκατὸν πενήντα καλύτερα τουφεκία τῆς πάμπας, γιὰ τὰ οἰκτρά σχέδια σας, με τὸσον κυνισμό καὶ με τὸση ἐμπιστοσύνη, με δση δὲν θὰ μιλοῦσατε καταμεσῆς σὸ λημέρι σας καὶ τριγυρισμένοι ἀπ' τοὺς πιο ζφωσιμένους κα-

νάγηδες τῆς συμμορίας σας... Αὐτὰ ὅλα σημαίνουν, ἢ ὅτι εἶστε ἐπιπόλαιος μέχρις ἀθείας, ἢ ὅτι εἶστε θρασύς μέχρι τρέλλας!

—Μπᾶ!... Ὁ κίνδυνος ποῦ με ἀπειλεῖ ἀνάμεσα σας, δὲν εἶνε καὶ τόσο μεγάλος, καθὼς ἐθέλετε νὰ πιστέω... Ξερέτε ἀπὸ πύρα, ὅτι ἡ καρδιά μου ἀφήρη τὴ ἀπειλὴ με δση ἀταραξία ἀντιμετωπίζει καὶ τὸν θάνατον... Λοιπὸν ἄς συζητήσωμε ἡρεῖα, σὸν ἀνδρες σφαίροι... Ἐγὼ θβουρ νὰ θέσω καὶ νὰ ἀπατήσω ἀπὸ σὰς τὴν ἐκπλήρωσι τους!

Ἡ θρασύτης τοῦ ληστάρχου ἐπερνοῖσε κάθε ὄριο, κ' οἱ κυνηγοὶ ἐλασπημοῦσαν χαμηλόφωνα ἀπ' τὴν ἀγανάκτησι τους. Σ' ἕνα γνήμιο τοῦ Νεγού-Νουτάχ, ὁ παλιὸς μας γνώριμος Ἀνοιχτόκαρδος—παρηγηγὸς τῶν κυνηγῶν κατὰ τὴς ἀπουσίας τῆς Μεγάλῃς Καρδίας—με δυσκολία κατάφερε νὰ συγκρατηθῇ τὴ λύσσα τῶν παλληκαριῶν του, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἔτοιμοι νὰ ριχτοῦν καὶ νὰ σπαράξουν τὸν Οὐακτέγχο.

Ἐντωμεταῦθ, ἡ Μεγάλῃ Καρδιά κ' ὁ φυλάργος τῶν Κομαγγῶν ἄλλαξαν μερικὰ λόγια με σιγαλὴ φωνῇ κ' οἱ πρῶτος, ὑψίνοντας τὸ δασμάλλο κεφάλι του, φώναξε βροντηρά:

—Λήσταρχε Οὐακτέγχο... Ἀντιπροσπεύοντας αὐτὴ τὴ στιγμή ὄλους τοὺς κυνηγοὺς καὶ τοὺς Ἐρυθρόδερμους τῆς πάμπας, καὶ σύμφωνα με τὴν κοινὴ ἐπιθυμία καὶ τὴ συγκατάθεσι ὄλων τους, σοῦ ἐπέβαλλε τὴν ποιηὴ τοῦ θανάτου... Ἡ πράξις σου—ὅπως ἄλλωστε εἶλες τὸν κυνισμό νὰ τὴς ὁμολογήσῃς ὁ ἴδιος—δικαιολογοῦν με τὸ παραπάνω στὴ συνειδήσι μας τὴ σκληρὴ αὐτὴ τιμωρία, ποῦ σοῦ ἐπιβόλαμε... Ἐχεις καμμία τελευταία ἐπιθυμία νὰ ἐκφράσῃς;...

Ὁ Οὐακτέγχο ἔβασσε σὲ σαρδωνιο γέλιο. Ἐπειτα ὠθαρός, κοψὸς, με ἀβρότητα καὶ χάρη, ἔστριψε ἕνα τσιγάρο καὶ τὸ ἀνέμασε σὲ κύκλο θελκτικῶν κυριῶν καὶ δεσποτῶν, πορὰ με ἀντήταρχο μελλοθάνατο, ἀνάμεσα σὸς ἐξαγριωμένους δημίους του. Ἐπειτα, ρουφώντας καὶ ξεφουώντας τὸ καπνὸ παιχνιδιάρικα, εἶπε:

—Ἡ ἐπιθυμία μου, κ' ὄχι θέθαια ἢ «τελευταία», ὅπως τὴν χαρακτηρίζετε κάπως θιαστικά, εἶνε ἡ ἔξῃ: Εὐαρεστηθῆτε νὰ μὴ μοῦ περᾶζετε ὅτε μιά τριχὰ τοῦ κεφαλοῦ μου, γιὰτὶ ἀν δὲν θβρσκομαι ἀνάμεσα στὰ παλληκάρια μου κατὰ τὰ μεσάνυκτα ἀκριθῶς—ὡσὸς κ' ἀκέραιος—ὁ Μεξικανὸς στρατηγὸς ποῦ εἶνε αἰχμάλωτός μου, θὰ τ' οὐφε κ ι σ τ ἠ χωρίς ἀναβολή!

—Ὁ θεῖος μου!... Θεέ μου, γῶσε τὸν θεῖο μου! Ξεφάνισε τότε σπαρακτικὰ μιά γυναικεία φωνή.

Κ' ἡ δόνα Λουθ, ἡ ὅσα ἔθρασκον τὸση ὥρα σὸ δεύτερο διαμέριμα τοῦ σπυλαιοῦ καὶ δὲν εἶχε γὰσε—φυσικά—ὄτε λέξι ἀπ' τὴ δραματικὴς ἐκείνης συνδιλέξις, παραμέρισε με τρέμειμο γέρι τὴν κορυφὰ καὶ παρουσιάστηκε ἔξαλλη.

Τὰ σαρκαστικά λόγια τοῦ ληστάρχου κ' ἡ ἀπροσδόκητὴ ἐμφάνισις τῆς δόνας Λουθ, προκάλεσαν συγκλονιστικὴ ἐντύπωσι στὴς σιδερένιες ψυχὴς τῶν πρωτογόνων σχεδὸν ἐκείνων ἀνθρώπων.

Μόνος ὁ Οὐακτέγχο, διατήρησε τὴν παγερὴ ἀταραξία του. Πέταξε με ἀβρότητα τὸ μσοκακτισμένο τσιγάρο του καὶ κάνοντας μιά κομψὴ ὑπόκλισι στὴ δακρυσομένη νεά, εἶπε:

—Σενορίτα, εἶμαι πολὺ εὐτυχῆς ποῦ σὰς θέλω... Κ' ἄλλο τόσο δυστυχῆς, ποῦ θέλα νὰ μοῦ προκαλῶ τὰ δάκρυμα σας!

Ἡ δόνα Λουθ τὸν κῦτταξε με ἀπέχθεια καὶ ψιθύρισε:

—Μπορεῖτε νὰ τὰ στεγνώσετε, κύριε, ἀρίνοντας ἐλεύθερο τὸν δυστυχισμένο θεῖο μου... Οἱ κακοῖρα ἀκοπὸί σας ἐναντίον μου, σὰς ἔχουν ἐκτροπιάσει σε θιαβῆρες πράξις!

—Μὲ κρίνετε ὀδικα, σενορίτα... Οἱ λόγιοι σας εἶνε τραγεῖς καὶ μοῦ κοστίζουν πολὺ. Τολμῶ νὰ πιστέω, ὅτι κάποτε εἴχατε καλύτερη γνώμη γιὰ μένα!

—Ὁμολογῶ, εἰλικρινῶς, κύριε, ὅτι ἐπὶ ἀοκτὸν καιρὸ διατηροῦσα καλὴ ἀνάνηφι γιὰ σὰς... Ἀλλὰ, καὶ συγχωρήστε με ἂν σὰς πληγῶνα, τὰ τελευταία αἰματηρὰ διασθήματα σας μοῦ ἔχουν κοστίσει ἄπειρος συμφορές... Καὶ με ἔχουν ἀναγκάσει νὰ θέλω σὲ σὰς ἔβαν αἰμοσταγὴ ἀρχηγὸ κτηνασθῶπων.

—Σὰς ἱκετεύω, σενορίτ! Διεκόμω με συγκίνησι θαθεῖα ὁ Οὐακτέγχο. Σὰς ἐξορκίζω... Κρίνετε με κάπως πὸ δίκαιο καὶ με πὸ ἐπιείκεια... Ὁμολογῶ, ὅτι ἢ ἔσας πράξις μου σὰς ἔκαναν δυστυχισμένη, με ἀποδοῦσε τις στὴ λατρεία μου, στὴν τυφλὴ ἀγάπη μου σὲ σὰς, καί.

—Μὲ προσβάλλουν, κύριε, καὶ τὰ λόγια σας καὶ τὸ αἰσθημάτα σας! Διεκόμω με ἀγένοργον τόνο ἡ δόνα Λουθ. Ὅτε στὸν χαρακτήρα μου, ὅτε τὴν κοινωνικὴ μου θέσι ἐπιτρέπεται ν' ἀκούω παρόμοιες αὐθάδειες!

Καὶ στρέφοντας, με πονεμμένο θαθεῖα τὸ θελκτικὸ πρόσωπο της, ἔτρεψε νὰ κρυφτὴ στὴν ἀγκαλιὰ τῆς δόνας Ζεσοουτίας, ἡ ὅσα ἰσπεκόταν κοντὰ της, ἀπὸ ἀρκετὴς στιγμὴς πρίν, κ' ἡ ὅσα τὴν καταφιλοῦσε τώρα με στοργὴ σιωπηλῇ.

(Ἀκολουθεῖ)

